

24.11.2015

Sotep/14

§ 353

Hankintaoikaisuvaatimus Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen hammashoitoyksiköiden hankinnasta

HEL 2015-009075 T 02 08 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esityslistalla esitetyin perustein hylätä Hammasväline Oy:n oikaisuvaatimuksen osastopäällikön päätöksestä 9.10.2015 § 68 Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen hammashoitolan hammashoitoyksiköiden hankinnasta. Oikaisuvaatimuksen tueksi ei ole sellaisia oikeudellisia syitä, joiden vuoksi se tulisi hyväksyä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Eeva Rantala, hankinta-asiantuntija, puhelin: 050 3412834
eeva.rantala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus
- 2 Tarjouspyyntö
- 3 Salassa pidettävä (JulkL. 7 §, 2 mom.)
- 4 Plandent Oy:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote

Toimittajat

Suun terveydenhuolto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto,
hankintaoikaisu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Muutoksenhakukielto,
hankintaoikaisu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

24.11.2015

Sotep/14

Hankinta- ja kilpailutus

Muutoksenhakukielto,
hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Terveys- ja päihdepalvelut -osaston osastopäällikkö päätti 9.10.2015 (39/2015) § 68 hyväksyä Plandent Oy:n tarjouksen Planmeca Compact i Classic v2 hammashoitoyksiköistä Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen ns. tavallisiin, G1- luokiteltuihin hammashoituhuoneisiin.

Samalla osastopäällikkö päätti, että päätöksen tiedoksisaanti ei ole tilaus, vaan hankinnasta solmitaan ehdollinen sopimus valitun toimittajan kanssa. Sopimus voidaan allekirjoittaa aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun tarjoajat ovat saaneet tai heidän katsotaan saaneen päätöksen ja muutoksenhakuosoituksen tiedoksi.

Oikaisuvaatimus

Hammasväline Oy on tehnyt päätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen (liite 1) 23.10.2015.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa Hammasväline Oy esittää, että hankintayksikkö:

1. päättää olla panematta täytäntöön oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä niin kauan kuin käsittely on vireillä
2. poistaa hankintaoikaisun kohteena olevan päätöksen ja täsmentää tarjouspyyntöään tarjousten hinnoittelun osalta sekä tämän jälkeen pyytää tarjoajilta täsmennetyt tarjoukset ja tekee uuden päätöksen, jolla tarjouskilpailun perusteella hammashoitoyksiköiden toimittajaksi valitaan Hammasväline Oy.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

Hankintalain (30.3.2007/348) 40 §:n mukaan tarjouspyyntö on laadittava niin selväksi, että sen perusteella voidaan antaa yhteismitallisia ja keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

24.11.2015

Sotep/14

Hammasväline Oy esittää, että tarjouspyynnön hinnoittelumalli ei ole mahdollistanut vertailukelpoisia tarjouksia, jolloin myöskään hankintalain edellyttämä tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu ei ole toteutunut.

Hammasväline Oy:n mukaan tarjouspyynnössä on käytetty termejä "hoitokone" ja "hoitokoneyksikkö" epäselvästi. Hammasväline Oy käyttää mm. verkkosivuillaan termejä "hoitokone" ja "hoitoyksikkö" kuvaamaan laitteistokokonaisuutta: tarjotun hammashoitoyksikön tuotenumero antaa tuotteen tekniseksi nimeksi "hoitokone" ja tuotenimikkeeksi "hoitoyksikkö".

Hammasväline Oy esittää, että tarjouspyynnön hinnoittelumalli on epäselvä ja ollut ymmärrettävissä siten, että kohdan "hoitokone" on tullut sisältää ko. määreen alla luetellut laitteet.

Hammasväline Oy katsoo, että hankintayksikön olisi tullut saattaa saadut tarjoukset keskenään vertailukelpoiksi esittämällä tarjoajille täsmennyspyyntöjä annetuista tarjouksista ja hinnoista.

Plandent Oy:n lausuma

Tarjouskilpailun perusteella valituksi tullut toimittaja Plandent Oy on antanut lausuntonsa 3.11.2015 (liite 4) hankinta- ja palvelu- ja vaatimukseen. Lausunnossaan Plandent Oy toteaa, että tarjouspyyntö on ollut selkeän yksiselitteinen eikä väärinymmärryksen mahdollisuutta ole. Lisäksi Plandent Oy toteaa lausunnossaan, että tarjouspyynnössä on tuotu selkeästi esille kriteerit, joilla hinta ja valintaperusteet määritellään. Tämän lisäksi Plandent Oy toteaa mm., että tarjoaja kantaa vastuun tarjouksensa oikeellisuudesta mukaan lukien hinta. Plandent Oy toteaa vastineessaan, että Helsingin kaupungin ei tule oikaista päätöstä Hammasväline Oy:n pyynnön mukaisesti.

Tarjouspyynnön määreet

Hammashoitoyksikkö kokonaisuudessaan rakentuu eri komponenteista; mm. hoitokoneesta, erilaisista kiinteästi instrumenttisilta asennettavista instrumenteista, potilasvalaisimesta ym. Hoitokone on se osa hammashoitoyksiköstä, johon hammashoitoyksikön muut osat kiinnitetään (mm. potilasvalaisimen varsisto, instrumenttisilta laitteineen jne.) Potilastuoli voi olla kiinnitettynä hoitokoneeseen tai se voi olla hoitokoneesta irrallaan. Hoitokoneen sisälle ovat asennettuina mm. erilaiset sähkökaapelit, vesi- ja paineilmaputkistot, vesijärjestelmän desinfiointijärjestelmä sekä niiden liitännät. Hankintayksikkö määrittelee jokaisessa tarjouspyynnössä erikseen sen, millaiselle hammashoitoyksikkökokonaisuudelle tarjousta pyydetään.

Tarjouspyynnössä (liite 2) on selkeästi pääotsakkeen ”25 kpl Hammashoitoyksikköä (unit) sisältäen alla mainitut laitteet” alla mainittuna ne yksittäiset koneet ja laitteet, joille on pyydetty sekä yksikköhinta, että kokonaishinta hankittavalle kappalemäärälle. Näihin yksittäisiin koneisiin kuuluu myös ”hoitokone”. Termiä ”hoitokoneyksikkö” ei ole käytetty tarjouspyynnössä laisinkaan.

Tarjouspyynnöstä ei mistään kohdasta käy ilmi, että ”hoitokoneen” hintaan on sisällytettävä kaikki muut pääotsakkeen alla luetellut laitteet. Hoitokone on tarjouspyynnössä samanlaisen alaotsakkeen tasolla, kuin muutkin yksittäiset laitteet. Pääotsake ja alaotsakkeet on selkeästi eroteltuina tarjouspyynnössä / vastauslomakkeessa eri väreillä (liite 2, alkaen sivu 3/15). Muut tarjoajat ovat ymmärtäneet tarjouspyynnön oikein.

Tarjouspyynnön kohdassa 6, hankinnan kohteen kriteerit on todettu seuraavaa:

”25 kpl Hammashoitoyksikköä (unit) sisältäen (korostus tässä) alla mainitut laitteet. Laitteiden ehdottomat vaatimukset on lueteltu kohdassa ”Kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset”.

Kohdan alla on lueteltu seuraavat laitteet, joille on pyydetty ilmoittamaan hinta:

- hoitokone, hankittava määrä 25
- harjaton valomikromoottori ledillä, hankittava määrä 28
- valoturbiiliniletku, hankittava määrä 25
- potilastuoli kahdella käsinojalla, hankittava määrä 25
- potilasvalaisin led-valoilla, hankittava määrä 25
- tarjotinpöytä yhdelle kokonaiselle tarjottimelle, hankittava määrä 25
- kolmitoimiruisku, hankittava määrä 25
- hyväksyty dental-näyttö, hankittava määrä 25
- valoturbiinin multiflex-liitin, led, hankittava määrä 28
- ultraäänilaite, hankittava määrä 25
- valokovettajalaite led, instrumenttisiltaan, hankittava määrä 25

Joidenkin laitteiden osalta on ilmoitettu hankittavaksi määräksi 28 kpl (harjaton valomikromoottori ledillä sekä valoturbiinin multiflex-liitin, led). Näin ollen tarjouspyynnöstä on tälläkin perusteella ollut pääteltävissä, että hoitokoneisiin ei tarjouspyynnön terminologiassa sisällytetä muita ko. tarjouspyynnön kohdassa ilmoitettuja laitteita.

Tarjouspyynnön kohdassa 5 on ilmoitettu vertailuperusteiden määrittelystä järjestelmässä seuraavaa. ”Pisteytys kokonaishankinnan mukaan”. Ratkaisuperusteeksi ilmoitettiin alin hinta.

Missään ei ole ilmoitettu, että kokonaishinta määräytyisi hoitokoneen mukaan, kuten Hammasväline Oy on oikaisuvaatimuksessaan väittänyt tarjousta tehdessään ymmärtäneensä.

Hankintayksikkö on käyttänyt tarjouspyynnössä alalla vakiintunutta terminologiaa, joiden alalla ammattimaisesti toimivien tarjoajien voidaan olettaa tuntevan. Jos Hammasväline Oy:n mielestä terminologia ei ole vakiintunutta, Hammasväline Oy:llä olisi ollut mahdollisuus esittää tarkentavia kysymyksiä tarjouspyyntöön ja sen terminologiaan liittyen. Tätä mahdollisuutta Hammasväline Oy ei ole katsonut tarpeelliseksi tuolloin käyttää.

Tarjouspyyntö julkaistiin 10.9.2015 ja määräaika tarjousten jättämiseksi päättyi 1.10.2015. Tarjouspyynnössä oli annettu mahdollisuus esittää tarjouspyyntöön liittyen lisätietokysymyksiä 16.9.2015 klo 12 mennessä. Vastaukset tullessiin kysymyksiin ovat olleet tarjoajien nähtävissä 18.9.2015 klo 15 mennessä.

Hammasväline Oy on jättänyt tarjouksensa sähköisen Cludia Tarjouspalvelu.fi:n kautta 1.10.2015 klo 11.43. Määräaika tarjousten jättämiseksi päättyi 1.10.2015 klo 12.00. Ennen tarjouksen lähettämistä tarjoajalla on mahdollisuus tarkastella tarjouksensa sisältöä ja hintaa ja siten varmistua tarjouksensa paikkansapitävyydestä. Annettua tarjousta voi myös muokata tai sen voi poistaa, mikäli tarjousten jättöaika ei ole kulunut umpeen.

Hankintayksiköllä ei ole ollut mitään perusteita epäillä Hammasväline Oy:n antamaa tarjousta tai tarjouksen hinnoittelua. Hankintayksikkö ei ole pitänyt Hammasväline Oy:n ilmoittamia hintoja mitenkään poikkeavina. Tarjouspyyntöön saatiin yhteensä viisi tarjousta kolmelta eri tarjoajalta. Muiden tarjoajien yhteensä neljässä tarjouksessa termi "hoitokone" on ymmärretty tarjoushintoja annettaessa (liite 3. vertailutaulukko). Hammasväline Oy sijoittui vertailussa sijalle 4. Vertailusta käy ilmi, että Plandent Oy:n yksi tarjous oli Hammasväline Oy:n tarjousta kalliimpi, samoin kilpailutuksessa kolmannelle sijalle tullut Plandent Oy:n tarjous oli "hoitokoneen" hinnoittelussa lähes samaa suuruusluokkaa kuin Hammasväline Oy:n tarjous.

Taulukosta käy ilmi, kuinka "hoitokone" on hinnoiteltu eri tarjouksissa.

Tarjoaja	Pelkkä hoitokone, euroa	Hintaero valituksi tulleeseen hoitokoneeseen, euroa
Dental-Systems Oy	5657,06	-1690,73
Hammasväline Oy	14497,00	+7149,21
Plandent Oy, tarjous 1	7347,79	+/-0, valittu hoitokone
Plandent Oy, tarjous 2	12343,32	+4995,53

Plandent Oy, tarjous 3	19522,44	+12174,65
------------------------	----------	-----------

Hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjousasiakirjoissa esitettyjen hinta- ja muiden tietojen paikkansapitävyyteen. Tarjoajien tasapuolinen kohtelu olisi päinvastoin vaarantunut, mikäli tarjousten hintaa olisi pyydetty tarkentamaan.

Tarjoaja vastaa aina antamansa tarjouksen sisällöstä, ja tarjousta arvioidaan siitä ilmenevien tietojen perusteella. Hammasväline Oy:n ilmoittamat hinnat eivät ole olleet vertailukelvottomia, puutteellisia tai epäselviä. Hankintayksiköllä ei siten ole ollut syytä pyytää Hammasväline Oy:tä täsmentämään tarjoustaan.

Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää sitä, ettei yhdellekään tarjoajista anneta mahdollisuutta parantaa tarjoustaan. Koska kysymyksessä olevaa hintaa on käytetty osana tarjousten hintavertailua, tarjouksen täsmennyttäminen Hammasväline Oy:n esittämällä tavalla johtaisi Hammasväline Oy:n tarjoushinnan muuttamiseen ja tarjouksen parantamiseen, mikä merkitsisi toisen tarjoajan syrjäyttämistä.

Markkinaoikeuden vakiintuneen käytännön mukaan (muun ohella MAO 493/15) hankintamenettelyn lähtökohtana on tarjousten lopullisuus. Menettelyn perustana on, että tarjoajat antavat tarjouksensa ja hinnoittelevat sen toisista tarjoajista riippumatta. Tarjoaja kantaa vastuun tarjouksensa sisällöstä, eikä annettujen tarjousten jälkikäteinen muuttaminen tai tarkentaminen ole lähtökohtaisesti sallittua. Tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää, että tarjouksia arvioidaan sellaisina, kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle asetetussa määräajassa. Hankintayksikkö voi pyytää tarjoajia täsmentämään ja selventämään tarjousten yksityiskohtia ainoastaan silloin, kun menettely ei vaaranna tarjoajien tasapuolista kohtelua. Tarjousten täsmennyttäminen voi olla perusteltua erityisesti silloin, kun se johtuu tarjouspyynnössä olleista epäselvyyksistä.

Tarjouspyyntö ei siten ole ollut epäselvä. Edellä todettuun viitaten esittelijä katsoo, että Hammasväline Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on aiheeton.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Eeva Rantala, hankinta-asiantuntija, puhelin: 050 3412834

24.11.2015

Sotep/14

eeva.rantala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus
- 2 Tarjouspyyntö
- 3 Salassa pidettävä (JulkL. 7 §, 2 mom.)
- 4 Plandent Oy:n lausunto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Toimittajat	Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Suun terveydenhuolto	Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Hankinta- ja kilpailutus	Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimisto Terveystoimisto ja päihdepalvelut Osastopäällikkö 09.10.2015 § 68

HEL 2015-009075 T 02 08 01 00

Päätös

Osastopäällikkö päätti hyväksyä Plandent Oy:n tarjouksen Planmeca Compact i Classic v2 hammashoitoyksiköistä Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen ns. tavallisiin, G1- luokiteltuihin hammashoitohuoneisiin.

Samalla osastopäällikkö päätti, että tämän päätöksen tiedoksisaanti ei ole tilaus, vaan hankinnasta solmitaan ehdollinen sopimus valitun toimittajan kanssa.

Lisäksi osastopäällikkö päätti valtuuttaa suun terveydenhuollon hankintasihteerin tekemään hankinnasta tilauksen, kun Kalasataman rakennusprojektin eteneminen ja projektiin liittyen laitteiden asennusaikataulu tarkentuu.

Hankinnan arvo on 376 873,67 euroa (alv 0 %).

Päätöksen perustelut

Taustaa

Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen rakentaminen on käynnistynyt kesällä 2015. Rakennuksen suunnitteluun ja rakentamiseen tarvitaan kiinteästi asennettavista sairaalalaitteista tarkat tekniset laitetiedot rakentajalle ja suunnittelijoille jo rakentamisen alkuvaiheessa. Tästä johtuen hammashoitoyksiköt on kilpailutettu jo aikaisessa vaiheessa. Alustava asennusaikataulu laitteille on kevät 2017.

Kilpailutus

Suun terveydenhuollolla on voimassaoleva puitesopimusjärjestely (H081-12 2012–013571) neljän toimittajan kanssa. Hankinta toteutettiin minikilpailutuksena puitesopimustoimittajien kesken.

Hankintamenettely ja valintaperusteet

Hankintamenettelynä oli rajoitettu menettely ja valintaperusteena halvin hinta pyydetylle kokonaisuudelle.

Tarjouspyyntö

Tarjouspyynnössä oli asetettu tarjoukselle, sen sisällölle ja hankinnan kohteelle vähimmäisvaatimukset.

Hankintakeskuksen hankintalakimies on tarkastanut tarjouspyynnön liitteenä olleen sopimusluonnoksen. Hankintakeskus vastaa tarjouspyynnöstä.

Tarjouspyyntö on lähetetty hankintakeskuksen sähköisen tarjouspyyntöjärjestelmän Clodian kautta sähköpostina puitesopimustoimittajille 10.9.2015. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 1.10.2015. Määräaikaan mennessä saapui viisi (5) tarjousta: Dental-Systems Oy:n, Hammasväline Oy:n ja Plandent Oy:n kolme (3) tarjousta. Yksi puitesopimustoimittaja ei jättänyt tarjousta.

24.11.2015

Sotep/14

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Hankintakeskus on tarkastanut tarjoajien soveltuvuuden. Kaikki tarjoajat täyttivät soveltuvuusvaatimukset.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Hankintakeskus on tarkastanut tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden ja kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Valinnan perustelut

Suun terveydenhuollon hankintatyöryhmä on kokouksessaan 5.10.2015 käsitellyt hankintaan saatuja tarjouksia ja tarjouksista tehtyä vertailua.

Plandent Oy tarjosi vertailun perusteella halvimman kokonaisuuden vertailuhinnalla 376 873,67 euroa.

Tarjousten vertailu on tämän päätöksen liitteenä olevassa vertailutaulukossa.

Lisätiedot

Eeva Rantala, hankinta-asiantuntija, puhelin: 050 3412834
eeva.rantala(a)hel.fi